

Smittspårning kikhosta

Smittspårning av kikhosta syftar främst till att skydda personer som kan bli allvarligt sjuka av kikhosta. Det innebär att de som är viktigast att identifiera är barn yngre än 6 (-12) månader samt gravida kvinnor i sista trimestern (som riskerar att smitta sitt nyfödda barn).

Behandlande läkare har smittspårningsansvar, men samråd gärna med smittskydd. Smittskydd ger råd och stöd och kan hjälpa till med vissa kontakter mellan vård och patienter.

Smittsamhet

Smittsamheten är högst i början av förloppet, under förkylningsfasen och under den första tiden när hostan uppträder.

En person med kikhosta är smittfri efter fem dagar med antibiotikabehandling. En obehandlad person beräknas vara smittfri tre veckor efter att kikningar/hostattacker startade eller när hostan upphört (vilket som kommer först). Vaccinerade personer med lindriga symtom är ändå smittsamma.

Åtgärder för exponerade personer

- **Barn <6 månader:** Erbjud antibiotikaproylax.
- **Barn 6-12 månader:** Uppmana vårdnadshavarna om att söka vård vid symtom. Vid symtom ska provtagning och behandling erbjudas. Vid stark klinisk misstanke påbörjas behandling utan att invänta provsvar.
- **Gravid i sista trimestern:** Erbjud antibiotikaproylax, oavsett om kvinnan är vaccinerad eller inte. Samråd med mödravård och infektionsläkare.
- **Extra känslig individ** (t ex person med immunosuppression eller flerfunktionshinder): Individuell bedömning i samråd mellan behandlande läkare och infektionsläkare och ställningstagande till eventuell antibiotikaproylax.
- **Övriga:** Informera om att de exponerats för kikhosta och att de bör undvika kontakt med spädbarn eller gravida om de utvecklar förkylningssymtom. Vid symtom bör de söka vård för provtagning och behandling.

Smittspårning i olika miljöer

Vårdavdelning

Patienter som vårdats på samma rum bedöms som exponerade.

Åtgärder för exponerade enligt ovan.

Väntrum

Risken att smittas i ett väntrum beror på hur nära index man suttit och under hur lång tid. Erfarenheten talar för att risken är låg vid kortare tid är 10-15 minuter. En person som bara passerat igenom eller mycket kortvarigt vistats i väntrummet bedöms inte som exponerad.

Smittspårning i väntrum görs främst på BVC, MVC, BUMM samt akut- eller specialistmottagningar för barn. I övriga verksamheter görs smittspårning om det bedöms finnas en risk att spädbarn eller gravida kan ha exponerats.

Åtgärder för exponerade enligt ovan.

Vårdpersonal som exponerats

Personal som deltagit i nära vård av patienten bedöms som exponerad.

Gravid personal i sista trimestern erbjuds antibiotikaproylax enligt ovan. Övriga informeras om uppmärksamhet på symtom och att det är angeläget med provtagning vid symtom. Symtomfri exponerad personal får fortsätta arbeta.

Vårdpersonal med kikhosta

De patienter där den sjuke medarbetaren deltagit i nära vård bedöms som exponerade. Åtgärder för dessa enligt ovan.

Personal som arbetat tillsammans med den sjuke medarbetaren bedöms som exponerade. Gravid personal i sista trimestern erbjuds antibiotikaproylax enligt ovan. Övriga informeras om uppmärksamhet på symtom och att det är angeläget med provtagning vid symtom. Symtomfri exponerad personal får fortsätta arbeta.

Familj och nära kontakter

Risken för smitta inom hushållet är stor och alla i hushållet räknas som exponerade. Som nära kontakt utöver hushållet kan ett riktmärke vara vistelse en timme eller mer i samma rum inomhus.

Åtgärder för exponerade enligt ovan.

Förskola och skola

Identifiera de spädbarn eller gravida i sista trimestern som den smittsamma personen varit i direkt kontakt med och handlägg dessa enligt ovan.

Överväg att skicka informationsbrev till vårdnadshavare för ökad uppmärksamhet på symtom i familjer där det finns spädbarn. Smittskydd hjälper till med information till förskola/skola och att formulera och skicka eventuellt brev.

Barn som haft kikhosta kan i regel återgå till förskola/skola när allmäntillståndet tillåter, eftersom smittspridning sannolikt skett under det tidiga förkylningsstadiet av sjukdomen.

Arbetsplats (ej vård, skola, förskola)

Personer som vistats mer än en timme i samma rum inomhus räknas som exponerade.

Gravida i sista trimestern handläggs som ovan. Medarbetare med spädbarn hemma informeras om uppmärksamhet på symtom. Smittskydd kan hjälpa till med information till chef/arbetsledare.